

Το Πρόγραμμα Operation Pollinator στην Ελλάδα

Νέα

25.07.2011

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2011

Τα έντομα - επικονιαστές είναι πολύ σημαντικά για πολλούς φυσικούς βιότοπους και για την παραγωγικότητα πολλών και σημαντικών καλλιεργειών. Περισσότερο από το 80% των καλλιεργειών στην Ευρώπη εξαρτάται άμεσα από τα έντομα αυτά για την γονιμοποίηση.

Η γονιμοποίηση των καλλιεργειών από τα έντομα επικονιαστές αξίζει περίπου 5δς € το χρόνο για τους αγρότες της Ευρώπης. Η αξία των επικονιαστών αυτών σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται ότι ξεπερνά τα 150δς € το χρόνο.

Εντούτοις, τα τελευταία χρόνια οι πληθυσμοί των επικονιαστών μειώθηκαν σημαντικά, ακόμα και σε αρκετά ανησυχητικά επίπεδα. Οι κυριότερες αιτίες αυτής της σημαντικής μείωσης είναι :

- Μείωση των απαραίτητων τοποθεσιών για να τραφούν
- Μείωση των περιοχών και των σημείων αναπαραγωγής

Στοχεύοντας στην αντιμετώπιση αυτών των συνεπειών, η Syngenta, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης του πληθυσμού των επικονιαστών σε ολόκληρη την Ευρώπη, εφαρμόζει το νέο πρόγραμμα Operation Pollinator. Με τη χρήση δοκιμασμένων τεχνικών, το νέο πρόγραμμα οδηγεί στη δημιουργία νέων βιότοπων, προσαρμοσμένων στις εκάστοτε συνθήκες, σε τοποθεσίες κλειδιά γύρω από καλλιεργούμενες εκτάσεις, με στόχο την αύξηση του πληθυσμού των επικονιαστών, καθώς και την αύξηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας.

Το νέο πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα στους παραγωγούς να καλλιεργήσουν άγρια χλωρίδα, στα όρια αλλά και δίπλα στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, που ευνοεί και προσελκύει τα έντομα επικονιαστές,. Στους καλλιεργητές παρέχονται ειδικά μίγματα σπόρων, καινοτόμες λύσεις στη χρήση φυτοπροστατευτικών, καθώς και αγρονομικές συμβουλές με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή προσέλκυση των επικονιαστών.

Το πρόγραμμα Operation Pollinator βρίσκει ήδη εφαρμογή σε 13 χώρες της Ε.Ε. (Αγγλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Βέλγιο, Ελβετία, Ιρλανδία, Σουηδία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ουγγαρία, Ελλάδα), καθώς και στις Η.Π.Α. Το πρόγραμμα έχει στόχο να συμβάλει στην αναστροφή της τάσης μείωσης του πληθυσμού των επικονιαστών, μέσω της δημιουργίας 10.000 εκταρίων πανευρωπαϊκά, που θα εξασφαλίσουν τις απαραίτητες πηγές τροφής για τους επικονιαστές.

Η πρόοδος του προγράμματος αξιολογείται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητο επιστημονικό φορέα. Διάφορες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν από ανεξάρτητους οργανισμούς στις διάφορες χώρες, απέδειξαν ότι από τη δημιουργία νέων βιοτόπων παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση των επικονιαστών και των ωφέλιμων εντόμων, μέσα σε μια χρονική περίοδο τριών ετών, στις περιοχές όπου εφαρμόστηκε το πρόγραμμα.

Με οδηγό την Syngenta, το πρόγραμμα Operation Pollinator υποστηρίζεται ήδη πανευρωπαϊκά από έναν μεγάλο αριθμό εταίρων όπως: Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ινστιτούτα, Μελισσοκόμους και Γεωργικούς Συνεταιρισμούς, Κυβερνητικές Αρχές και Φορείς Χάραξης Πολιτικής, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Εμπόρους και Παραγωγούς Τροφίμων.

Στη χώρα μας, η Syngenta Hellas σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο αποφάσισαν την εγκατάσταση δύο αποδεικτικών αγρών για την εφαρμογή του νέου πιλοτικού προγράμματος Operation Pollinator. Ο πρώτος αποδεικτικός εγκαταστάθηκε στους αμπελώνες του κτήματος Άλφα, στο Αμύνταιο Φλώρινας και ο δεύτερος σε ελαιώνα, στην περιοχή της Μεσαράς, στο Ηράκλειο Κρήτης.

Η επιλογή των φυτικών ειδών έγινε με βάση την εμπειρία και τα πρωτόκολλα άλλων χωρών, ενώ με βάση τη βιβλιογραφία επιλέχτηκαν κατά το δυνατόν είδη μη εξωγενή, ελκυστικά για τα ωφέλιμα έντομα-επικονιαστές, με ανθοφορία κατά το διάστημα δραστηριοποίησης των εντόμων, από διάφορες οικογένειες ώστε να καλύπτουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ποικιλία χρωμάτων.

Ειδικοί επιστήμονες από το Μ.Φ.Ι. είναι υπεύθυνοι για την στενή παρακολούθηση και την εξέλιξη της πορείας του πιλοτικού προγράμματος στις δύο περιοχές, το οποίο θα είναι 3τους διάρκειας. Ήδη ολοκληρώθηκε ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του στις δύο περιοχές και τα αποτελέσματα σχετικά με την αναμενόμενη αύξηση του πληθυσμού των επικονιαστών και την παρουσία ωφέλιμων εντόμων θα ανακοινωθούν τον ερχόμενο Σεπτέμβρη. Επίσημη δε ανακοίνωση θα πραγματοποιηθεί τον ερχόμενο Οκτώβρη, όπου θα λάβει χώρα παρουσίαση των πρώτων αποτελεσμάτων στο συνέδριο της Ελληνικής Εντομολογικής Εταιρείας (Ναύπλιο, 11-14/10/2011).

Σε κάθε περίπτωση, το νέο πιλοτικό πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποδείξει ότι είναι δυνατή η αύξηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας των αγρό-οικοσυστημάτων σε συνδυασμό με την διατήρηση της αποδοτικότητας και παραγωγικότητας των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Το νέο πρόγραμμα Operation Pollinator κάνει την επιστήμη πράξη. Στηριζόμενο σε επιστημονικές έρευνες παρέχει στους γεωργούς πρακτικές συμβουλές, αποδεδειγμένες λύσεις, κατάλληλα μίγματα σπόρων και συνεχή κατάρτιση και εκπαίδευση, ώστε οι καλλιεργητές να αναπτύξουν και να διαχειριστούν νέους βιότοπους, πλούσιους σε νέκταρ και γύρη, για την αύξηση του πληθυσμού των επικονιαστών και τη βελτίωση της βιοποικιλότητας.

Ταυτόχρονα φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα ισχυρό μήνυμα για τον καταναλωτή, προκειμένου να δημιουργηθεί μια θετική αντίληψη του κοινού για τον αγροτικό κλάδο, αποδεικνύοντας ότι η εντατική γεωργία και η ορθολογική - αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος μπορούν να συνυπάρξουν.

Το πρόγραμμα Operation Pollinator αρχικά σχεδιάστηκε με σκοπό τη δημιουργία νέων βιοτόπων και την αύξηση των πηγών τροφής για τα έντομα-επικονιαστές. Ωστόσο, με την κατάλληλη διαχείριση των νέων βιοτόπων μπορεί να επιτευχθεί:

- Προστασία υδάτινων πόρων
- Μείωση του κινδύνου διάβρωσης του εδάφους
- Ενίσχυση του φυσικού περιβάλλοντος
- Δημιουργία ζωνών καταφυγίου για την προστασία της άγριας πανίδας
- Διασύνδεση των επιμέρους χαρακτηριστικών βιοποικιλότητας